

Versterking van het bestaande eerstelijns aanbod geestelijke gezondheidszorg

In de zomer van 2021 keurde het Verzekeringscomité van het RIZIV een nieuwe overeenkomst goed om de psychologische zorg in de eerste lijn en de ambulante, gespecialiseerde psychologische zorg uit te breiden. Deze overeenkomst en dit aanbod zijn een nieuwe stap in het toegankelijk maken van psychologische zorg, gebaseerd op de reële nood van de lokale bevolking en staan toe om ambulante geestelijke gezondheidszorg structureel beter te integreren. Dit aanbod is complementair aan alle andere initiatieven die reeds worden aangeboden (bijvoorbeeld vanuit de centra geestelijke gezondheidszorg).

Het oogpunt van deze overeenkomst is dat het aanbod voor de burger met noden op verschillende domeinen toegankelijker wordt waaronder ook psychologische zorg. Daarbij wordt gefocust op psychische hulpvragen die wijzen op een lichte tot matige problematiek. De betrokken zorgverstrekkers geven in eerste instantie prioriteit aan de groep van mensen met een verhoogd risico op het ontwikkelen van psychische problemen. Een toegankelijker aanbod moet onder meer blijken uit het streven, dat voor de patiënt binnen 1 week tot 1 maand na de hulpvraag een eerste sessie door kan gaan.

Een van de belangrijkste pilaren van de huidige overeenkomst is de **financiële toegankelijkheid van de zorg**. Psychologische sessies kosten 11 € voor een individuele sessie (4 € voor patiënten met verhoogde tegemoetkoming) of 2,5 € voor een groeps sessie. Bij de eerste sessie hoeft de patiënt zelf niets te betalen. Wel moet de patiënt in orde zijn met de ziekteverzekering. Zo kunnen patiënten zonder verblijfsvergunning die gebruik maken van 'dringende medische hulp' (nog) geen gebruik maken van deze sessies. Een patiënt heeft geen voorschrift nodig voor de sessies, maar kan wel enkel aankloppen bij een klinisch psycholoog of orthopedagoog die de RIZIV-overeenkomst getekend heeft met één van beide Brusselse GGZ-netwerken, Bru-Stars voor kinderen en jongeren of Brumenta voor volwassenen.

Het aanbod is gericht op kinderen, adolescenten en volwassenen, zonder leeftijdsgrens, die een hulpvraag hebben die wijst op milde tot matige problemen. Er wordt ook speciale aandacht besteed aan die doelgroepen die door de Hoge Gezondheidsraad als kwetsbaar werden aangeduid tijdens de Covid-19 pandemie, maar ook aan mensen met al bestaande geestelijke gezondheidsproblemen, mensen die een dierbare hebben verloren, financieel kwetsbare groepen, mensen met multimorbiditeit, enz. Binnen deze overeenkomst wordt sterke nadruk gelegd op samenwerking tussen de verschillende partners rond de patiënt. Zo kan de psycholoog of orthopedagoog, mits toestemming van de patiënt, een functioneel bilan of overzicht van de huidige sociale, medische en psychologische situatie bespreken met zijn/haar behandelend arts. In functie van het behandelplan kan er ook gericht doorverwezen worden.

Er worden twee types zorg vergoed. Daarbij kunnen jongeren van 15 t.e.m. 23 jaar zowel zorg vinden in het jongeren- als in het volwassenennetwerk.

- **Eerstelijns psychologische zorg** : kortdurende en/of weinig intensieve psychologische interventies die bijdragen tot het behouden of herwinnen van een algemeen psychisch welbevinden. Voor kinderen en jongeren (t.e.m. 23 jaar) worden in eerste instantie maximum 10 individuele of 8 groepssessies ten laste genomen. Voor volwassenen gaat het om maximum 8 individuele of 5 groepssessies (groepen van 4 tot 15 personen met een gelijkaardige problematiek).
- **Gespecialiseerde psychologische zorg** : Indien zowel de patiënt als de clinicus dit aangewezen vinden, kan het begonnen therapeutisch werk verdiept worden via meer 'gespecialiseerde zorg'. Om verder te gaan in het aanpakken van de hulpvraag of om meer specifieke problemen aan te pakken, is een meer intensieve opvolging op middellange en langere termijn dus ook mogelijk. Voor kinderen en adolescenten (t.e.m. 23 jaar) worden er gemiddeld 10 individuele sessies voorzien (max. 20) of maximum 15 groepssessies. Voor volwassenen zijn er gemiddeld 8 sessies (max. 20) of maximum 12 groepssessies voorzien.

ZORG IN DE BUURT VAN DE PATIËNT

De uiteindelijke doelstelling van de overeenkomst is laagdrempelige zorg die aangepast is aan de lokale noden door psychologische zorg tot in de buurt van de patiënt te brengen. Daarom hebben de regionale Brusselse GGZ-netwerken een verdeelsleutel (kwetsbaarheidsindex) berekend op basis van wetenschappelijk onderzoek dat uitgevoerd werd door onderzoekers van Sciensano / UCLouvain en het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn, in samenwerking met het Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie (CMDC-CDCS vzw), het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse van Perspective. Brussels, de Brusselse overheid alsook heel wat partnerorganisaties met GGZ-expertise zoals de eerstelijnszone BruZEL of de vier lokale GGZ-antennes (waaronder ook HERMESplus).

Psychologische zorg tot in de buurt van de patiënt brengen kan ook door te werken met 'vindplaatsen'. Dat kan gelijk welke plek zijn die aangepast is aan de situatie van mensen die met een veelheid aan kwetsbaarheidsfactoren te maken hebben ('outreaching' werken), bv. plaatsen waar mensen binnen de doelgroep al naartoe gaan met een ander doel dan psychische ondersteuning, zoals materiële of sociale bijstand, algemene zorg of vrijetijdsbesteding. Psychologische behoeften kunnen er worden opgespoord en mensen kunnen er worden doorverwezen naar passende psychologische zorg. Sessies kunnen doorgaan in een kabinet, digitaal (op afstand) maar ook op zo'n vindplaats en aangepast outreachend werk. Sociale, culturele of zorgorganisaties kunnen een overeenkomst sluiten met de regionale GGZ-netwerken, en complementair aan de opdrachten die ze vandaag reeds vervullen ook voorzien in psychologische zorg zoals bedoeld in de overeenkomst.

De uitrol van dit nieuwe aanbod komt ook met ondersteuning voor multidisciplinaire samenwerking dynamieken op lokaal niveau, o.a. via gericht thematisch overleg en overleg op wijkniveau. Deze dynamieken worden in samenwerking met de GGZ-antennes ondersteund door een lokaal coördinatieteam van 'ambassadeurs'.

MEER INFO?

Op www.psybru.be vind je een overzicht van het groeiende aantal Brusselse psychologen en orthopedagogen die de overeenkomst al getekend hebben en welke talen ze spreken. Op dit moment gaat het om 70 individuele zorgverstrekkers bij Bru-Stars (t.e.m. 23 jaar) en 140 individuele zorgverstrekkers bij Brumenta (vanaf 15 jaar). Samen spreken ze 19 talen en ze kunnen ook een beroep op tolken doen, zonder bijkomende kost voor de patiënt. Op de site vind je ook een interactieve kaart waardoor je meteen weet waar je dichtbij terecht kan. Het volstaat om een psycholoog te contacteren voor een afspraak en je identiteitskaart mee te brengen naar de sessies. Mits toestemming van de patiënt kunnen doorverwijzers natuurlijk ook rechtstreeks met de eerstelijns psycholoog overleggen.

Wil je als psycholoog of orthopedagoog toetreden tot de overeenkomst, een samenwerkingsverband aangaan als organisatie (bv. om een complementair individueel of groepsaanbod aan te bieden via een zelfstandige of via een psycholoog die je organisatie zelf aanwerft), neem dan zeker een kijkje op www.psybru.be/professionals.

Je vindt er ook heel wat bijkomende informatie over de overeenkomst, alsook de contactgegevens van de ambassadeurs, ambassadeurs.psy.bru@gmail.com.

Frank Van Biervliet
ambassadeur